

Monumentnummer*: 517719

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 27 december 2000
Kadaster deel/nr 82735/168

Woonplaats* Amersfoort
Gemeente* Amersfoort
Provincie* Utrecht

Locatiennaam Amersfoort
Locatieomschrijving Ongenummerd, zitbank, Bergkwartier

Kadastrale gemeente* Amersfoort
Sectie* C
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 5610

Omschrijving**

Inleiding

Op de splitsing van de Utrechtseweg en de Prins Frederiklaan staat een GEDENKTEKEN in de vorm van een monumentale zitbank, gelegen halverwege de Amersfoortse Berg. Vanaf dit punt had men een fraai uitzicht over de stad. Omdat de bewoners van de achter de bank gelegen villa dit uitzicht ook wensten te behouden, werd besloten de bank iets lager te maken dan aanvankelijk was gedacht. Door de groei van de bomen is dit uitzicht thans verminderd.

De zitbank is als gedenkteken in 1925 opgericht 'Ter herinnering aan de Jonkvrouwe Christine de Bosch Kemper 16-8-1840 - 12-5-1924', zoals de in de rugleuning van de in de zitbank aangebrachte gedenksteen stelt. Jonkvrouwe Christine de Bosch Kemper vestigde zich in 1880 te Amersfoort. Hier bood zij enerzijds jonge meisjes uit de betere standen onderdak en onderwijs aan, maar aan de andere kant trok zij zich ook het lot aan van meisjes, die voor hun opleiding niet over de nodige fondsen beschikten. Verder steunde zij met ruime bijdragen maatschappelijk belangrijke instellingen. Dit gaf na haar dood aanleiding tot de oprichting van het 'Comite tot aanbidding van een monumentale bank ter herinnering aan Jonkvrouwe de Bosch Kemper' onder voorzitterschap van ds. R. Miedema. De bank werd geleverd door de firma N.V. Goedewagen's Koninklijke Hollandse Pijpen en Aardewerken Fabrieken Plateelbakkerij 'de Distel' te Gouda. Het siermetselwerk en de toepassing van keramisch beeldhouwwerk tonen de invloed van de late Amsterdamse School. De zitbank is in het begin van de jaren negentig gerestaureerd, waarbij de keramische beeldhouwwerken door zeer

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

natuurgetrouwe kunstharskopieën zijn vervangen. Deze onderdelen vallen buiten de bescherming.

Omschrijving

Het ten opzichte van het licht hellende trottoir op een horizontaal vlak gesitueerde gedenkteken is georiënteerd op het oosten, richting het centrum van de binnenstad. De eigenlijke zitbank met ombouw is gelegen op twee bakstenen treden. Binnen de ombouw is een vlak met rode tegels aangebracht. De houten zitbank met opengewerkte rugleuning, steunend op twee muurdammen, is ingebouwd tussen trapsgewijs verspringende zijkanten en een hoge rugleuning. De rugleuning en de zijmuren fungeren tevens als plantenbakken. De hoekpunten van de bank, waar de achterwand en de zijwanden elkaar ontmoeten, worden bekroond door thans nieuwe, in kunstmortel uitgevoerde papagaaïen, die oorspronkelijk uit groen, rood en oranje aardewerkdelen waren opgebouwd. Aan de voorzijde van de zijmuren bevinden zich keramische tegels met zuilen. In de wand boven de bank bevindt zich een natuurstenen gedenksteen met de woorden 'Ter herinnering aan de Jonkvrouwe Christine de Bosch Kemper 16-8-1840 - 22-5-1924'.

De achter-, linker- en rechterzijde zijn opgetrokken in baksteen waarin op sobere wijze middels schoon metselwerk geometrische patronen zijn aangebracht.

Waardering

De zitbank is van algemeen belang vanwege zijn architectuur- en cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een gedenkteken, uitgevoerd als zitbank (en als zodanig een bijzonder specimen van straatmeubilair), met de kenmerken van de late Amsterdamse School. Van stedenbouwkundige waarde vanwege zijn prominente ligging op een kruispunt van enkele straten.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Gedenkteken(D)

Functie

Gedenkteken(D6)